Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2023-0277

(mr. dr. K. Engel, voorzitter, mr. R.L.H. IJzerman, mr. dr. H. Wammes, leden en mr. drs. D.J. Olthoff, secretaris)

Datum uitspraak	5 april 2023
Klacht van	De consument
Tegen	Aegon Levensverzekering N.V., gevestigd te Den Haag, verder te noemen de verzekeraar
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen

Samenvatting

Bindend advies. De zorgplicht van een pensioenverzekeraar bij de afkoop van een klein pensioen. Afkoop in 2021. Moest de pensioenverzekeraar de afkoopsom in 2022 uitkeren, in plaats van in 2021, omdat dit fiscaal voordeliger zou zijn voor de consument? De vordering van de consument wordt afgewezen.

1. Procedure

1.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid gestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de verzekeraar; 4) de repliek van de consument en 5) de dupliek van de verzekeraar.

1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 7 november 2022. De consument nam digitaal deel aan de hoorzitting. Namens de verzekeraar waren aanwezig: mr. [naam 1] en mr. [naam 2], legal counsels.

1.3 De consument en de verzekeraar hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

2.1 De consument heeft bij de verzekeraar een pensioen ter hoogte van € 293,76 bruto per jaar opgebouwd.

2.2 De reguliere ingangsdatum van het pensioen van de consument is 1 mei 2020. De AOW-ingangsdatum van de consument is 26 september 2021.

2.3 Per brief van 4 maart 2021 heeft de verzekeraar de consument als volgt geïnformeerd:

"Binnenkort start uw pensioenuitkering bij Aegon. Omdat dat pensioen niet zo hoog is, kunt u kiezen hoe u uw pensioen uitgekeerd krijgt. In deze brief leest u meer over deze keuzes.

U heeft recht op pensioen
U heeft vanaf 1 oktober 2021 recht op pensioen. Dit pensioen bedraagt € 293,76 bruto per jaar.

U kunt kiezen hoe u uw pensioen uitgekeerd krijgt
1. Een eenmalig bruto bedrag van € 4.770,39. U heeft dan geen recht meer op toekomstige periodieke pensioenuitkeringen. We noemen dit afkoop. In de bijlage leest u meer over het afkopen van pensioen.
2. Een levenslange pensioenuitkering vanaf 1 oktober 2021 van € 293,76 bruto per jaar. Als u hiervoor kiest, krijgt u van ons een nieuwe brief over de ingang van het pensioen.

Over uw uitkering bent u belasting verschuldigd
Wij zijn verplicht om op uw uitkering belasting in te houden.
(…)

Vul het bijgevoegde formulier in
Op het 'Aanvraagformulier pensioenuitkering' kunt u aangeven waar u voor kiest. Wilt u het formulier invullen, ondertekenen en naar ons terugsturen. U ontvangt uw uitkering uiterlijk 4 weken na uw pensioendatum.
(…)"

2.4 In de bijlage bij de brief van de verzekeraar van 4 maart 2021 staat onder meer het volgende:

"Vallen uw AOW-datum en pensioendatum in hetzelfde jaar?
De Belastingdienst berekent uw belasting achteraf over het hele kalenderjaar. Bij afkoop vóór uw AOW-datum betaalt u meer belasting. Na uw belastingaangifte krijgt u dan geld terug. Bij afkoop nà uw AOW-datum betaalt u minder belasting. Na uw belastingaangifte moet u dan bijbetalen. Het maakt dus niet uit of u uw pensioen voor of na uw AOW-datum afkoopt."

2.5 De consument heeft op het formulier *Aanvraag pensioenuitkering* de keuze voor afkoop van pensioen aangekruist, waarbij vermeld staat dat het gaat om een eenmalige uitkering van € 4.770,39 bruto die rond 1 oktober 2021 door de consument zal worden ontvangen. De consument heeft het door hem ondertekende formulier op 11 maart 2021 aan de verzekeraar gezonden.

2.6 Op 1 oktober 2021 heeft de verzekeraar het pensioen afgekocht.

2.7 De consument heeft een klacht ingediend bij de verzekeraar. Hij had de afkoopsom pas in 2022 uitgekeerd willen hebben, in plaats van op 1 oktober 2021. Volgens de consument had de verzekeraar uitkering van de afkoopsom moeten en kunnen uitstellen. Dat zou fiscaal voordeliger zijn geweest voor de consument, kort gezegd omdat er dan een lager belastingtarief zou gelden.

2.8 De verzekeraar en de consument zijn er onderling niet uitgekomen. De consument heeft zich tot Kifid gewend.

De klacht en vordering

2.9 De consument is van mening dat de verzekeraar zich klantvriendelijk had kunnen opstellen door terugstorting van de afkoopsom te aanvaarden, om vervolgens op bijvoorbeeld 1 maart 2022 opnieuw uit te keren. Het beroep van de verzekeraar op art. 66 lid 6 Pensioenwet[1] is volgens de consument onzin, omdat deze bepaling niet in de weg staat aan uitkering van de afkoopsom in 2022. De consument begroot zijn schade op € 500,-.

2.10 De consument verwijst voor de onderbouwing van zijn claim onder meer naar telefoongesprekken die hij met de Belastingdienst en de verzekeraar heeft gevoerd.

Het verweer

2.11 De verzekeraar heeft verweer gevoerd tegen de stelling van de consument. De verzekeraar wijst erop dat de consument zelf heeft gekozen voor de optie "Deze eenmalige uitkering ontvang ik rond 1 oktober 2021." Volgens de verzekeraar kan hiervan niet worden teruggekomen. De verzekeraar wijst daarnaast op art. 66 lid 6 Pensioenwet: 'De pensioenuitvoerder betaalt de uitkering op de dag dat de aanspraken of rechten vervallen in verband met de afkoop.' De verzekeraar wijst erop dat hij geen bank is; hij hoeft ook daarom niet mee te werken aan het beschikbaar houden van de afkoopsom tot 2022. De verzekeraar wijst bovendien op art. 13 van de Wet op de loonbelasting 1964, waaruit volgens hem volgt dat het beschikbaar houden van de afkoopsom tot in 2022 niet het door de consument gewenste fiscale effect zou hebben.

3. De beoordeling

3.1 De commissie is van oordeel dat de klacht van de consument ongegrond is. Zij licht dit hierna toe.

[1] Art. 66 lid 6 Pensioenwet luidt als volgt: 'De pensioenuitvoerder betaalt de uitkering op de dag dat de aanspraken of rechten vervallen in verband met de afkoop.'

3.2 De consument had vanaf 1 oktober 2021 recht op pensioenuitkeringen. Ingevolge de tussen partijen gesloten pensioenverzekering zouden de uitkeringen uit die verzekering per 1 oktober plaatsvinden (randnummer 2.3 hiervoor).

3.3 Omdat het om een 'klein pensioen' ging, bood de verzekeraar de consument de mogelijkheid van afkoop. De consument heeft daarvoor gekozen.

3.4 Als gevolg van de keuze van de consument om het pensioen af te laten kopen, heeft de verzekeraar de afkoopsom op 1 oktober 2021 aan de consument uitbetaald. Hiermee handelde de verzekeraar overeenkomstig art. 66 lid 6 Pensioenwet, waarin staat dat de pensioenuitvoerder de uitkering (= de afkoopsom) betaalt op de dag dat de aanspraken of rechten vervallen in verband met de afkoop.

3.5 De commissie is het met de verzekeraar eens dat de verzekeraar niet gehouden was om de afkoopsom onder zich te houden tot enig moment in 2022. Een wettelijke verplichting daartoe bestaat niet. Een verplichting daartoe volgt ook niet uit de algemene zorgplicht die op de verzekeraar rust. Aangenomen kan juist worden dat het de verzekeraar is toegestaan om bedragen die de verzekerde toekomen, zo snel als mogelijk 'uit de boeken' te doen. De verzekeraar wijst er naar het oordeel van commissie terecht op dat hij geen bank is.

3.6 Wat ook meeweegt, is dat de consument op of omstreeks 11 maart 2021 (randnummer 2.5 hiervoor) zelf heeft aangegeven akkoord te gaan met uitbetaling per 1 oktober 2021. Aldus is geschied. Er is geen rechtsgrond aanwijsbaar in de verzekeringsvoorwaarden of de regelgeving op grond waarvan de verzekeraar, naderhand, op verzoek van de consument, gehouden is tot ongedaan making hiervan. Dit mocht de verzekeraar dus inderdaad weigeren.

3.7 Aan de consument kan worden toegegeven dat het wellicht ook mogelijk was geweest dat de verzekeraar pas in 2022 had uitgekeerd, het jaar waarin de consument het hele jaar de AOW-leeftijd zou hebben (zie randnummer 2.2 hiervoor).[2] Wellicht was het inderdaad, zoals de consument aanvoert, klantvriendelijker geweest als die mogelijkheid geboden was. Waar het hier echter om gaat, is dat de verzekeraar daartoe niet verplicht was. Voor die verplichting is geen grondslag aan te wijzen.

3.8 Het voorgaande leidt de commissie tot het oordeel dat de klacht van de consument ongegrond is. De vordering van de consument wordt afgewezen.

[2] Zie in dit verband https://www.fnv.nl/werk-inkomen/pensioen/pensioen-afkopen. Aldaar staat: "Kies je toch voor afkopen van je pensioen? Dan kan het voordelig zijn om je kleine pensioen pas uit te laten betalen in het jaar nadat je AOW ingaat. Als jij het hele jaar de AOW-leeftijd hebt, betaal je namelijk minder belasting over dat extra inkomen, tenzij je een te hoog inkomen hebt."

4. De beslissing

De commissie wijst de vordering af.

Deze uitspraak is een bindend advies. Tegen deze uitspraak kunt u beroep instellen bij de Commissie van Beroep Kifid als wordt voldaan aan de vereisten van regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 1 maand na de verzenddatum van de uitspraak een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie vanaf 1 april 2017, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999
Website: www.kifid.nl